

Naturens Rige

Sund By Netværket

Indledende møder i Herning
19. september 2016

Dagen i dag

- Velkommen v/Louise Dal
- Projektramme og forløb v/Christa Breum Amhøj
- Ideen: Stier til Naturens Fællesskaber
- Evalueringsfokus og udbytte v/Anna Paldam Folker
- Kort præsentation af jeres projekt
 - Og en undersøgende og udfoldende dialog v/Christa og Anna
- Næste skridt og tak for i dag

Naturens Rige

- Projektidé og facilitatorer
 - Sund By Netværket og temagrupperne Mental sundhed og Natur, udeliv og sundhedsfremme
 - Institut for Folkesundhed v/Anna Paldam Folker og Ida Nielsen Sølvhøj
 - Copenhagen Business School v/Christa Breum Amhøj

Vi vil undersøge og skabe ny viden om, hvordan kommunerne bedst bruger naturen i det mentale sundhedsfremmearbejde.
- Aktionslæringsforløb 2016 og 2017
 - Indledende møder: august/september 2016
 - **Workshop 1: 3/10-2016**
 - **Workshop 2: 6/12-2016**
 - Workshop 3: 20/3-2017
 - Workshop 4: 29/5-2017
 - Afsluttende konference: september 2017
- Deltagerne – otte kommuner
 - Næstved, Rødovre, Vallensbæk, Middelfart, Herning, Randers, Ringkøbing-Skjern, Viborg

Naturens potentialer

- Naturen kan lede på levende processer og værdier
- Naturen er en 'produktiv' pause med variationer af mikro-liv
- Naturen kan 'fortætte' relationer
- Naturen kan gøre os kreativt sårbare i forhold til de Andet/den Anden (fx børn/seniorer, beboere/flygtninge)
- Naturen muliggør den kreative skabelseskraft
- Naturen er uforudsigelig
- Naturen som ledelsesgenstand betyder, at vi må arbejde sammen på tværs
- Naturen betyder, at vi må åbne os for den sanselige, provokerende, fabulerende og 'sande' viden som sætter tanker i bevægelse
- Et fokus på naturen kan forebygge katastrofer Både fysiske som vandoversvømmelser. Men ved at bringe os tættere sammen kan vi også handle hurtigere og mere mobilt.
- Naturen er et tværfagligt felt
- Naturen er potentialitet i bevægelse

Velfærd gennem samskabelse

- At forske og skabe velfærdslivet mens vi gror sammen

Rettighedsorganisation	Serviceorganisation	Superviserende organisation	Organisationen som et skabende fællesskab
At sikre lige rettigheder	At sikre den gode service	At coache	At skabe nye mentale og fysiske stier sammen
Jura	Produktion	Samtalen	Affektiv og sensorisk samskabelse
Regler, rutiner	Produktionskæde	Superviserende teams	Aktioner, der skaber korrespondance Kvaliteter, der skaber nye kvaliteter
Udførelse	Giver-/modtager	Refleksioner over velfærd	Inflexions - Virkelig følt velfærd
En undersåt	En passiv borger	En dialog partner	Velfærds-artister
Natur er ustyrlig og uden for organisation	Natur kan være en ydelse, der tænkes ind i en service	Naturen kan være baggrundscene for en samtale	Naturen og dens 'rodnet' er en fysisk metafor for, hvordan organisationen bliver et emergende fællesskab

September 2016

December 2016

To workshops Aktioner i egen organisation

Projekter
In- the-making

Fokus på

- Naturens potentialer
- Natur, sundhed og ledelse
- Et rigere sprog for kvalitet
- Brug naturen som et medie til samskabelse
- Brug naturen til at invitere ind
- Brug naturen til at få øje på skjulte og vage ressourcer

Udforskning og læring i mellemrummet mellem den formelle organisation og naturens uforudsigelige rige

Naturens Rige – Naturens skabende og sunde fællesskaber

• ©Et mellemrum mellem kommune og borger der skaber et mikro-univers af nye muligheder

Opstart
De første
pragmatiske skridt

Opstartsmøde med alle aktionslæringsgrupper.
Sammensætning og mobilisering af velfærdsaktionens deltagere ideelt set:
Sundhedskonsulent, byplanlægger, frivillighedskonsulent og evt. en frivillig/ekstern ressource.

Samtale om forløbet, den lokalt forankrede projektidé, og hvordan naturen bruges til at skabe affektiv, fysisk og social sundhed gennem nye former for involverende deltagelse, der skaber kulturel empowerment og skabende fællesskaber.
Og om de ledelsesudfordringer/paradokser den velfærdsopgave rejser.

Forberedelse: Indsamling af relevant materiale som aftales på første møde.
Eksempelvis kommunens vision, lokalplaner for området, sundhedspolitikker, deltagelsesobservationer og billeder af området mm. Det skal bruges til det videre forløb, der berører den komplekse velfærdsopgave gennem fokus på ledelse, natur/sundhed, rene deltagelsesprocesser og evaluering

Naturens Rige
Et mellemrum ml
kommune og borger
– og et mikro-univers af
endnu ikke mulige
(sundheds-)muligheder

KICK-OFF

Kom med det indsamlede materiale, der handler om naturens/kulturens rum som en mulighed for at skabe en kvalitativ bedre velfærd
Arbejd med problematikken således at den spidsformuleres – og gøres til en innovativ og samskabende velfærdsaktion, der skaber deltagelse og skabende fællesskaber.

Hvilke 'kvaliteter' er der i det eksisterende projekt – hvilke kan lægges til?

Vi kortlægger de aktuelle og de potentielle muligheder.

Hvilke strategiske parter er relevante at få med for at få projektet til at løfte sig? Hvad er mulighederne og udfordringerne? Hvilke roller er i spil?

Mødested: Gerne 'udested', der kan inspirere og give energi til nytænkning. Vi gør læring, der kan mærkes og arbejder eksemplarisk med aktioner/aktions(med-)forskning.

Fælles Mål

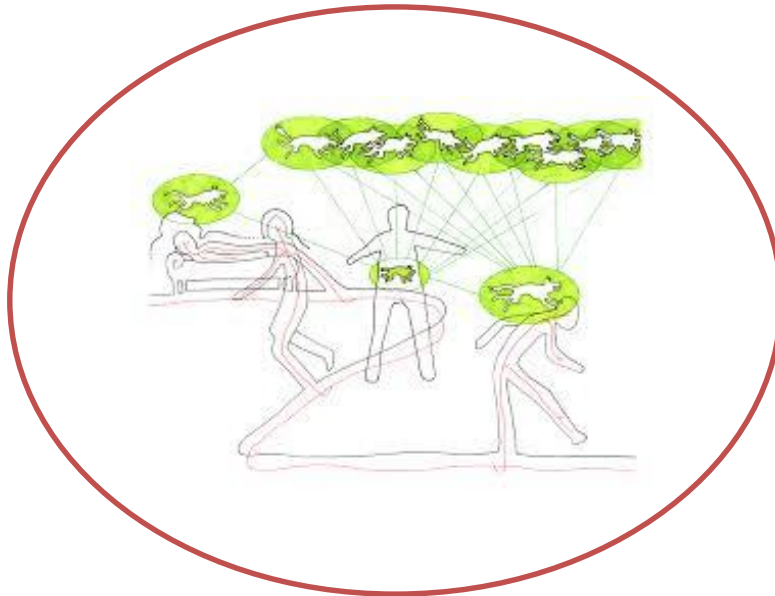
At skabe mere sundhed for de mange gennem naturen på tværs af grænser, roller og siloer

- Sprog: At udvikle et sprog for naturen som ressource ift. mental sundhed, ledelse og ressourcemobilisering.
- Det nye og det entrepreneuriske: At kunne bruge naturen som 'det fremmede' og det 'uforudsigelige' og 'det vage' som en ressource til at skabe og lede fornyede velfærd (3.0).
- Teknikker: At eksperimentere med teknikker til at bruge naturen i det sundhedsfremmende og tværfaglige arbejde.
- Velfærd: At skabe mulighed for at lede på levende processer.
- Fællesskab: At bruge naturen til at skabe fornyede fællesskaber og en kvalitativ bedre velfærd.
- Tværfaglige relationer: At styrke jeres tværfaglige arbejde i forhold til at skabe velfærds-værdi gennem/med lokale emergerende fællesskaber.
- Realisering af nye skridt: At udvikle konkrete naturprojekter og at bruge borgerne som aktive ressourcer i realiseringsprocessen.

Stier til naturens skabende fællesskaber

1) Mental sundhed: hvordan naturen kan have værdi i det sundhedsfremmende arbejde

4) Evaluering: Sundhed og skabende fællesskaber

2) Ledelse: Når naturen kalder på ledelse gennem samskabelse, og at Skabe levende stier

3) Byens sensoriske og fysiske rum: Growing Path-Ways

Stier til naturens skabende fællesskaber

- **Sundhed:**

Hvilke opfattelser gemmer begreberne mental sundhed og natur? Hvordan kan vi arbejde med forbindelseslinjerne?

- **Ledelse af velfærdsliv:**

Fra regler til levende stier. Ledelse af uforudsigelige linjer, der allerede er og som er ved at blive til. Når naturen kalder på samskabelse og naturlige og kunstneriske og eksperimenterende greb.

Tilblivelses-teknologier-der skærper opmærksomheden på de sanselige mikroskopiske verdener 'der giver os selv til os selv' fx vandring, fantasi, sanselighed.

- **Urban Space - at skabe fremtidens 'byer' sammen, mens vi går:**

Fra industrisamfund til økologiske og antropogenetiske perspektiver. Fra sted til atmosfære. Fra observatør af sted til 'at blive sig selv gennem naturen'. Fra lige linjer til growing path-ways. Fra adskillelse til fusion/fission. Fra linjer til krøller, kurver og bobler. Fra kreative mennesker til kreative handlinger. Et rigere sprog for jord, vand, luft og ild.

- **Evaluering:**

Evaluering af sundhedsbegreber, som retter fokus mod hvilke former for koblinger, der udvikles mellem mental sundhed og natur i projektet.

Performativ og sensorisk evaluering, der bruger æstetiske metoder til at dokumentere de sanselige niveauer og fx gribe dét, der virker, og de kvalitative bedre skridt, der endnu ikke er mulige

Evalueringsfokus og udbytte

Evalueringsspørgsmål:

Fokus: Natur og mental sundhed

Tovholder Anna og Ida:

- Hvilke former for koblinger mellem natur og mental sundhed bliver udviklet som relevante for sundhedsfremme i løbet af projektet?
- Hvad oplever deltagerne som værdien af naturen i det sundhedsfremmende arbejde?

Datakilder der har fokus på den oplevede mentale sundhed:

- Observation af workshops, mini-fokusgrupper på workshops, projektbesøg og interviews med borgere

Fokus: At lede og gro sunde fællesskaber

Tovholder Christa:

Hvordan kan natur skabe fornyede og skabende fællesskaber?

- Hvordan kan natur skabe fornyede selvforståelser, der intensiverer næste nye skridt på kvalitativt bedre måder og for de mange?
- Hvordan muliggør et øget fokus på naturen nye former for tværfaglige relationer og knopskydninger på tværs af organisation og borger?

Datakilder der har fokus på skabelse og bevægelse i mødet med andre og som zoomer ind på de sensoriske erfaringers transformative kraft:

- Begivenhedstavler, billeder af værdiskabende møder, dagbog, selv-etnografiske metoder, *shadowing*.

Udbytte i forhold til mental sundhed

Ny viden om hvilke opfattelser, der gemmer sig i begreberne natur og mental sundhed?

- Hvad opfatter vi som **naturen**? Hvordan adskiller forskellige naturopfattelser sig; fx naturen som det uberørte, det vilde, det landlige, det grønne, det fysiske og det jordiske? Hvad betyder vores naturopfattelse for vores syn på og brug af naturen; beskyttelse, brug, udnyttelse, respekt? Har naturen værdi i sig selv, eller som en kilde til oplevelser og nytte for mennesker?
- Hvad er **mental sundhed**? Hvilke aspekter af et godt liv kan indfanges via mental sundhed; gode oplevelser, glæde, meningsfuldhed, livstilfredshed? Hvilke aspekter af mental sundhed og trivsel kan blive påvirket af naturen?

Ny viden om, hvordan vi kan arbejde med forbindelseslinjerne mellem natur og mental sundhed?

- Hvad har I mulighed for at fokusere på i jeres projekter? Hvilke målgrupper er relevante? Vil I fokusere på ren sundhedsfremme, forebyggelse af sygdom eller rehabilitering?

Udbytte i forhold til at skabe fornyede fællesskaber hvor vi gror sammen

At forstå arbejdet med naturen som en mulighed for at skabe nye stier, hvor vi gror sammen betyder, at projektet skaber aktions-lærings-processer.

I aktionsforskning er deltagerne med-forskere og med-skabere i forhold til en udvalgt problematik. En aktionslæringsgruppe, som fx består af medarbejdere fra samme organisation er med til at reflektere over og analysere en specifik udfordring, som organisationen står overfor med henblik på at udvikle, undersøge og afprøve løsninger. Læringsdimensioner:

- **Forståelse:** Deltagerne udvikler en bedre og fælles forståelse af problematikken. Eksempelvis: Hvordan kan man bruge naturen til at gro skabende fællesskaber sammen og med hvilke effekter for mental sundhed?
- **Fælles sprog:** Der bliver sat ord og nuancer på en vigtig målsætning for det daglige arbejde – at fremme borgernes mentale sundhed. Samtidig bliver der sat ord på medarbejdernes erfaringer og løsningsforslag, således at der er flere kvaliteter, der former og skaber de skabende fællesskaber på tværs af roller, siloer og grænser.
- **Teknikker:** Der bliver mulighed for at dele, sprede og morfe teknikker til at bruge naturen som en metode.
- **Tværfagligt samarbejde:** Der bliver mulighed for at bruge naturen som en metode til at arbejde sammen på nye måder.
- **Ny velfærd:** Der bliver mulighed for at få øje på fornyede og overraskende velfærdsmuligheder.
- **Prioritering:** Medarbejderne får reflekteret over deres kerneydelser og deres samarbejdspartnere som en del af processen med at prioritere hvilken form for involverende og emergende projekt de vil udvikle.
- **Handling:** Når naturen udfordrer vores rationelle og simple styringsformer, der handler om at implementere oppe fra og ned, hvordan kan vi så omsætte og skabe nye handlinger – og sammen med borgere? Aktionslæringen handler om, hvordan vi arbejder med ledelse af sundhed, når det skal skabes gennem sunde netværk og skabende fællesskaber. Vi udvikler og tester måder, hvorpå vi kan mobilisere ressourcer og netværk.

En tur rundt i landskabet

Kort runde, hvor deltagerne præsenterer sig selv og deres projekter og med afsæt i gåturen lægges der særligt vægt på:

- Hvilke kvaliteter vil I gerne styrke ved projekterne i dette netværk?

Vi zoomer i den fælles proces ind på, hvor I er lige nu:

- Hvad handler projektet i store træk om?
- Hvor udspiller det sig (grænser mellem by/land)?
- Hvad er jeres nuværende forståelse af naturens rolle?
- Hvordan arbejder I med naturen (skal den fx styres, disciplineres, skabe forbindelser, udfoldes, opleves.....)?
- Hvordan spiller naturen en rolle, når I mødes (planlægning, koordinering, udvikling, plads til overraskelser og ny viden)?
- Hvor er 'borgeren' lige nu – og hvilke rollen gives/tages?

Næste skridt

Med afsæt i vores møde i dag sender vi jer en lille opgave til næste gang.

Mål: Opgaven vil være designet som et bud på en "passende forstyrrelse og udfordring" i forhold til at udvide og undersøge naturens metoder i det tværfaglige samarbejde i forhold til sundhed.